

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Lapteanu Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Lapteanu Ion Vasile, născut la 17 decembrie 1975, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Grădinarilor, nr. 21, ap. 108.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond: 01.09.2014 – 24.12.2015;*

2. *Instanța de apel: 02.02.2016 – 05.04.2016;*

3. *Instanța de recurs: 02.06.2016 – 20.07.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2015, Lapteanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Bedicov Elena în sumă de 5800 lei, a fost admisă în principiu, asupra cuantumului despăgubirilor urmînd să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Lapteanu Ion la 21.07.2014, aproximativ la orele 22.00-23.00, împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, avînd scopul de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, din holul etajului 12 al blocului locativ situat pe str. Grădinarilor, nr. 21, mun. Chișinău, au sustras pe ascuns o cadă din fontă la preț de 5800 lei, ce aparține cet. Bedicov Elena Tudor, cauzîndu-i în rezultat, o daună în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Popescu Ion în interesele inculpatului Lapteanu Ion Vasile, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă achitarea inculpatului Lapteanu Ion, pe motiv că în acțiunile sale lipsește componența infracțiunii incriminate.

3.1. În argumentarea apelului declarat avocatul Popescu Ion în interesele inculpatului Lapteanu Ion Vasile a invocat că:

- sentința este neîntemeiată și ilegală ce contravine circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei;

- în acțiunile inculpatului lipsește componenta infracțiunii încriminate, iar probele prezentate în acest scop și susținute în învinuirea sa sunt insuficiente, irelevante;

- instanța de judecată urma să țină cont de faptul că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător;

- învinuirea înaintată și reținută în sentință nu corespunde circumstanțelor reale, nu este legală, ceea ce se confirmă prin depozițiile inculpatului, părții vătămate și a martorului;

- consideră că vinovăția lui Lapteanu Ion nu se confirmă prin probele cercetate. În cadrul urmăririi penale inculpatul cu lux de amănunte a declarat despre circumstanțele cunoscute, a declarat că nu a sustras nimic de la partea vătămată;

- partea vătămată Bedicov Elena, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată a declarat că presupune că Lapteanu Ion i-ar fi sustras cada, însă dînsa nu a indicat vechimea căzii sustrate, starea ei materială, nu a prezentat careva confirmării despre costul, sau valoarea căzii;

- în cadrul urmăririi penale procurorul pentru a avea o învinuire obiectivă, urma să implice cel puțin un specialist pentru a evolua cada sustrasă cu evoluarea după uzura, vechimea și starea de funcționalitate a acesteia. În cazul cercetării căzii sustrate de către specialiști, cu certitudine ultimii ar fi apreciat vechimea căzii, uzura ei, cât și starea de funcționalitate, în urma la ce se putea de evaluat real și obiectiv prețul căzii la momentul săvîrșirii infracțiunii. În condițiile în care prețul căzii apreciate de specialiști putea fi mai mic decît prețul indicat în învinuire, posibil că și paguba materială putea fi mai mică, ne considerabilă;

- procurorul nu a implicat un specialist pentru evaluarea căzii sustrate, și astfel a creat o situație în care învinuitului Lapteanu Ion i-a fost îngădit accesul la un proces echitabil;

- procurorul, cel puțin urma să facă o apreciere a declarațiilor martorului Romanciuc Irina, care a declarat, că lucrează în calitate de paznic și colector de metal uzat și în vara anului 2014, aproximativ la orele 21:00, de la două persoane necunoscute a colectat o cadă, care era uzată, din ce motiv a fost prețuită la suma de 160 lei. Persoanelor ce au adus cada le-a achitat suma de 160 lei;

- acuzarea nu a prezentat probe incontestabile care ar dovedi vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de articolul incriminat și în baza art. 390 CPP, a solicitat achitarea inculpatului Lapteanu Ion;

- toate erorile comise de către persoanele ce au făcut investigații pe cauza penală dată, cât și contradicțiile neînlăturate îmi dau convingerea de a concluziona, că Lapteanu Ion nu este vinovat. Vina dînsului nu a fost dovedită. Vina nu poate fi

întemeiată pe contradicții erori și greșeli. Astfel, în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției;

- instanța de judecată a dat o apreciere eronată a legii material penale, cât și probelor anexate la materialele dosarului și a celor cercetate în ședințele de judecată. Așa dar, modalitatea de motivare a soluției pe cauza dată, denotă faptul că instanța nu a apreciat probele la justa valoare;

- deși conform principiului imparțialității și echității instanței de judecată i se oferă locul de arbitru, în cazul lui Lapteanu Ion instanța de judecată a luat o poziție prin care a purces pe calea deducerii probabilității ca în final să-l condamne pe Lapteanu I. în baza acestora și a unor presupuneri;

- cauza penală a fost pornită la 01 august 2014. Organul de urmărire penală, pînă la pornirea urmăririi penale a efectuat un șir de acțiuni de procedură penală și anume: - audierea părții vătămate a avut loc la 23.07.2014; la 23.07.2014 a fost primită cererea de recunoaștere în calitate de parte civilă; la 23.07.2014 a avut loc recunoașterea persoanei în calitate de parte civilă; la 23.07.2014 a fost primită cererea privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune; la 23.07.2014 a fost audiat martorul Romanciuc Irina; la 25.07.2014 a avut loc acțiunea de cercetare la fața locului; la 29.07.2014 a fost audiat martorul Filimon Gheorghe. Încălțările de lege menționate, în sensul art. 251 CPP, atrag nulitatea actelor procedurale, ce nu poate fi înlăturată în nici un mod;

- instanța de fond a comis o încălcare esențială a art. 6 din Convenția Europeană, - orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa, (...) orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

- dat fiind că inculpatul este învinuit de comiterea unei infracțiuni mai puțin grave, ar fi firesc ca probele care stau la baza acestei învinuiri să fie, astfel cum prevede art. 95 alin. (1) CPP și art. 93 alin. (1) CPP, aspecte ce nu au fost îndeplinite în urma cercetării penale a cauzei în discuție și nici în urma cercetării judecătorești.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Lapteanu Ion, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, analizând argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele cauzei stabilite și normele legale aplicabile în speță consideră că, prima instanță a stabilit circumstanțele de fapt ale infracțiunii comise, a făcut o apreciere corectă a probelor prezentate, a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, întemeiat a

ajuns la concluzia că inculpatul Lapteanu Ion a săvârșit infracțiunea imputată lui și a aplicat în privința acestuia o pedeapsă penală echitabilă.

Instanța de apel a conchis că vina inculpatului Lapteanu Ion în săvârșirea infracțiunii imputate este demonstrată pe deplin prin cumulul următoarelor probe, probe cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel, cum ar fi:

- declarațiile părții vătămate Bedicov Elena (f.d. 127);
- declarațiile martorului Romanciuc Irina (f.d. 126);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.07.2014 în cadrul căruia a fost cercetat locul comiterii infracțiunii (f.d. 7-10);
- procesul-verbal de ridicare din 04.08.2014, în cadrul căruia de la cet. Balteanu Ana, a.n.31.10.1957, a fost ridicată o cadă din fontă de culoare albă (f.d. 25);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.08.2014, în cadrul căruia a fost examinată cada din fontă de culoare albă (f.d. 27, 31-32);
- corpul delict - o cadă din fontă de culoare albă (f.d. 26-28);
- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 08.08.2014, în cadrul căruia martorul Romanciuc Irina a recunoscut în poza cu nr. 2, pe care este învinuitul Lapteanu Ion, ca persoana care a adus cada (f.d. 33-34);
- procesul-verbal de confruntare din 18.08.2014 dintre martorul Romanciuc Irina și bănuitul Lapteanu Ion, în cadrul căruia părțile și-au menținut declarațiile (f.d. 44-45).

Astfel, instanța de apel, analizând cumulul probelor menționate, circumstanțele cauzei, conchide că este demonstrată pe deplin vina inculpatului Lapteanu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, după indicii calificativi: *„furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

Privitor la numirea pedepsei penale inculpatului, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ion Popescu în numele inculpatului Lapteanu Ion, prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.1. În recursul declarat avocatul inculpatului I. Popescu a indicat următoarele argumente:

- drept temei pentru recurs consideră prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

- Lapteanu Ion fiind audiat în calitate de bănuțit, de învinuit a declarat, că el este cetățean a RM, dar pentru comunicare cunoaște limba rusă, și dorește să converseze și comunice cu procurorul și organul de urmărire penală în limba rusă, ce a și indicat în procesul verbal de audiere a dînsului în calitate de învinuit.

Pe parcursul procesului de urmărire penală de către organul de urmărire penală au fost efectuate un șir de acțiuni de procedură penală în limba de stat pe care cet. Lapteanu Ion nu o cunoaște. Interpret, la prezentarea acestor acțiuni de urmărire penală învinuitului, nu a fost invitat și nu a participat;

- hotărîrile sus menționate sunt emise în baza unor probe contradictorii, bazate doar pe presupuneri și în lipsa unor dovezi incontestabile ce ar confirma vinovăția lui Lapteanu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal;

- Instanța de apel, examinînd apelul s-a limitat doar la transcrierea probelor indicate în sentință, fără a se expune relevant în privința motivelor indicate în apărare, și nu a apreciat corect circumstanțele de fapt la încadrarea juridică corectă a faptelor, fără a evolua în concret motivele invocate de apelant și fără a analiza probele care conduc la aflarea adevărului în cauză, în special fără a înlătura apărările inculpatului;

În rest a invocat argumente similare ca și în cererea de apel.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Lapteanu Ion, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1⁴) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, deoarece starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrii atacate.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal evidențiază că recurentul în recursul declarat invocă drept temei de casare prevederile pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Analizînd aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În esență, cererea de recurs se axează pe ideea că instanța de apel incomplet a apreciat probele administrate la dosar și greșit a ajuns la concluzia vinovăției inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate, apărarea considerînd că la caz sunt prezente temeuri de achitare a lui Lapteanu Ion de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală. Decizia cuprinde temeurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atît, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dîndu-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

Recurentul invocînd pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, nu argumentează recursul sub acest aspect și fără a menționa în baza cărei norme urma a fi încadrată fapta săvîrșită de inculpat.

Rezultă, că recursul ordinar, sub aspectul pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Totodată, recurentul mai invocă în recursul său ca temei de casare a hotărîrilor adoptate de instanțele de fond pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs menționează că acest temei la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Deci, în vederea determinării dacă asemenea eroare de drept a fost admisă în cauza dată de către instanțele de fond, instanța de recurs, menționează că, în urma unei analize ample a probelor cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel, se conchide faptul că, acestea corect au încadrat juridic faptele săvârșite de inculpat, fiind prezente toate elementele componente de infracțiune prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea condamnării inculpatului Lapteanu Ion privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Prin urmare, instanța de recurs, verificând suplimentar materialele dosarului, specifică că, judecând apelul, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind menținerea sentinței de condamnare a inculpatului Lapteanu Ion în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată.

Totodată, Colegiul penal menționează că, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în prima instanță, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Pe cale de consecință, în fapt, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind motivată, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, iar criticile din recursul declarat de avocatul inculpatului în acest aspect, sunt vădit neîntemeiate.

De altfel, Colegiul mai reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și, cărora instanța de apel, le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârii atacate, nu s-au stabilit.

În privința alegațiilor, invocate de autorul recursului ce ține de faptul că, *Lapteanu Ion fiind audiat în calitate de bănuț, de învinuit a declarat, că el este cetățean a RM, dar pentru comunicare cunoaște limba rusă, și dorește să converseze și comunice cu procurorul și organul de urmărire penală în limba rusă, ce a și indicat în procesul verbal de audiere a dînsului în calitate de învinuit.*

Pe parcursul procesului de urmărire penală de către organul de urmărire penală au fost efectuate un șir de acțiuni de procedură penală în limba de stat pe care cet. Lapteanu Ion nu o cunoaște. Interpret, la prezentarea acestor acțiuni de urmărire penală învinuitului, nu a

fost invitat și nu a participat, instanța de recurs menționează că lecturând materialele dosarului a constatat că actele emise de organul de urmărire penală a fost emise și în limba rusă, mai mult ca atât, reieșind din lucrările dosarului, nu se atestă că inculpatul sau apărătorul acestuia, la finisarea urmăririi penale, luând cunoștință cu materialele cauzei, să fi invocat sau semnalat careva încălcări procesuale în sensul vizat.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Ion Popescu în numele inculpatului Lapteanu Ion.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Lapteanu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, în cauză penală privindu-l pe **Lapteanu Ion Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la **17 august 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan